خرداد

تاریخ [redacted] ماه جلالی

۱۳۰۵

انجمن دانشکده محصلین ایرانی بیروت

در این موقع که ستاره سعادت و خوشبختی ایرانیان از افق سلطنت پهلوی طلوع نموده ما محصلین ایرانی دار الفنون امریکائی بیروت با نهایت فرح وسرور ان برادران محترم خود را تبریک و تهنیت میگوئیم وامیدواریم که در سایهٔ سلطنت این شهریار محبوب معارف ایران ترقی نموده جوانان فاضل جدی برای تأمین آتیه درخشانی جهته مملکت عزیزمان تهیه شود اینست که با نهایت علاقه مندی باین منصود نظریات خودرا ذیلاً مینگاریم

البته هموطنان عزیزما میدانند که تا چه اندازه ایران کنونی محتاج به پیشندمان علی ادبی وجوانان فاضل کاری است که با نهایت علاقه مندی برای ترقیات وطن خود فدا کاری کنند به عقیده ما حصول این مقصود جز در دار الفنون هاے شرقی میسر نیست زیرا تجربه ثابت کرده است که شاگردان ایرانی که به اروپا رفته پس از تحصیلات مراجعت کرده اند ابداً نتوانسته اند از زحمات و معلومات خود به برادران ملی خویش فایده برسانند علت این عدم موفقیت اینست که پس از مدتی اقامت در غرب بکلی احساسات وعواطف شرقی خودرا از دست میدهند ومعلوم است با نداشتن این احساسات وروح شرقی موفق بخدمتی نخواهند شد پس بنابر این نقطه نظر است که ما مختصری از مزایا و فوائد تحصیل محصلین ایرانی را در این دار الفنون کوشزد رفقای عزیز خود مینمائیم

دار الفنون امریکائی بیروت یکی از بزرگترین دار العلمهای شرق نزدیك است ودر تحت نظریات وتوجهات یك عده از پرفسورهای عالم نوع خواه امریکائی اداره میشود تفوق تربیت آمریکائیها بر سائر ملل محتاج به دلیل وبرهان نیست همینقدر کافی است که توجه رفقای خود را به کتاب انکلوساکسون تالیف ادمونه دیمولون وترجمه اقای دشتی معطوف بداریم

همیشه وقتیکه میگوئیم تربیت یك دار الفنون کامل است سه چیز را در نظر داریم کـه بدین وسیله قضاوت میکنیم بنابر این برای آگاهی هموطنان عزیز خود این سه اصل را نسبت باین دار الفنون شرح میدهیم

۱ – چنـــانکه معروف است می گویند "عقل سالم در بدن سالم پیدا میشود" هیئت رئیسه این دار الفنون باین اصل مهم حیاتی که بد بختانه در ایران ما به آن چندان اهمیتی داده نمیشود بی نهایت اظهار علاقه مندی نموده از جهت حفظ الصحه ووسائل تفریح وورزش وسائط کاملی فراهم نموده بطوریکه عموماً شاگردان این جامعه دارای یك صحت خوبی بوده ورزش کار و صاحب افکار سالمی میباشند مخصوصاً در قسمت ورزش وساختمان قوای بدنی فوق العاده وقت نموده روح شجاعت و ورزش کاری را در محصلین ایجاد مینمایند

۳ – پس از تنمیه و تقویت قوای جسمانی و به دست آوردن صحت کامل برای افراد بزرگترین اثرات تعلیم و تربیت یك دار الفنون کسب احساسات اخلاقی و عواطف اجتماعی است . خوشبختانه از این حیث هم دیده میشود این دار الفنون بهترین سرمشق اهالی شرق اقصی بوده اند یعنی در نتیجه اجتماعات و انجمنهای متعدده که در دار الفنون برای محصلین تاسیس شده است قوای اجتماعی انها را پرورانده بایك افکار باز آزادی آنان را برای خدمت به ملت و قوم خود حاضر مینماید بطوریکه امروزه مهمترین اشخاص اجتماعی صاحب فکر و نفوذی که در شرق نزدیك پیدا شده اند از محصلین این دار الفنون بوده اند همینطور احتیاج کنونی ایران عزیز ما هم باین قبیل جوانان است که در مسائل و کارهاے اجتماعی علاقه مند باشند و با یك اخلاق و آدابیکه روح شرق از ان تراوش کند به خدمت جامعه خویش بپردازند نه مثل محصلین که به اروپا رفته هم اداب شرقی خودرا فراموش کرده و آداب غربی راهم فرا نمیگیرند

۴ – سومین اصلی که ما به الامتیاز هر دار الفنون است قسمت علوم و فنون است که در انجا تدریس میشود بطوریکه مستخرجین ان دار العلم بخوانند از انچه در علوم کسب کرده اند هم خودشان استفاده نموده و هم دیگر انرا بهره مند سازند از این جهة هم این دار الفنون بهترین محل است در شرق اقصی زیرا فنون و علومی که در اینجا تدریس میشود کاملاً مطابق احتیاجات اهالی شرق است این دار الفنون داراے شعبات ذیل میباشد – طب – دواسازی – دندانسازی – فلاحت – مهندسی – تجارت در قسمت کالج هم معلمین خوب در علوم فزیك و شیمی – حیوان شناسی – نبات شناسی بالابراتوارهاے مرتب کامل تهیه مینماید همینطور در علوم اجتماعی از قبیل تاریخ – اقتصادیات زبان و غیره مفصلاً تدریس میشود و برای اطلاعات زیادتری در این خصوص به کاتولك مدرسه که ضمناً فرستاده میشود رجوع فرمائید

دیگر از مزایای این دار الفنون اینست که در بهترین نقاط بیروت واقع شده و از حیث آب وهوا در درجه اول است و محصلینیکه از ممالك دور میایند که در بیروت فامیلی ندارد مجبورند در داخل دار الفنون منزل داشته باشند و همه طور وسایل راحت انها فراهم شده است البته از این حیث اولیای محترم محصلین باید مسرور باشند که اخلاق و حیثیات اجتماعی اطفالشان ترقی کرده از فساد اخلاق محفوظ میمانند

از همه مهمترا نیست که اولیای این دار الفنون بشاگردان ملل مختلفه که در اینجا تحصیل میکنند اجازه داده اند انجمن های ادبی برای خود تاسیس کنند تا حس قومیت و زبان مادری خودرا فراموش نکنند بنابر این ما هم از این امتیاز و موقعیت بزرك استفاده کرده براے خود انجمن ادبی باسم دانشکده تاسیس نموده ایم که دران جمع شده احتیاجات آتیه خودرا در ایران مذاکره میکنیم و ضمناً با ادبیات زبان خویش را که اساس هر ترقی است مستحکم و استوار مینمائیم وفعلاً از طرف این انجمن است که به نگارش این مختصر پرداخته از عموم محصلین محترمی که در ایران هستند و مایلند به تحصیلات خود ادامه دهند دعوت میکنیم که از موقعیت این دار الفنون استفاده نموده خود را برای خدمات درخشانی در ایران حاضر کنند

اینست که باتفاق این ورقه کاتولك دار الفنون که به فارسی ترجمه شده است میفرستم که برای ازدیاد اطلاعات بآن رجوع فرمائید و چون داوطلبان دخول این مدرسه زیاد است و ممکن است عده بحد کافی برسد و محلی باقی نماند یك ورق برای ثبت اسم نیز میفرستیم که در صورت لزوم اسم خود را نوشته برای دفتر دار الفنون بفرستید ولی مطابق تجربیاتی که ما داریم بهتر است محصلینی که زبان فارسی را خوب فرا گرفته تحصیلاتشان در حدود سه ساله متوسطه باشد و انگلیسی هم خوب بدانند باین دار الفنون بیایند که مستقیماً به سال اول کالج داخل شده از تحصیلات خود کاملاً استفاده نمایند

بنابر امتیازاتی که برای تحصیل در این دار الفنون ذکر شد خوب است اولیای امور و اشخاصی که به ترقیات معارف ایران علاقه مند میباشند سعی کنند یك عده جوانانیکه صاحب شرایط فوق الذکر باشند هرساله به این دار العلم بفرستند چنانکه سایر ممالك شرق نزدیك این رویه را پیش گرفته نتایج کلی گرفته اند و محصلینی که مایل به مداومت تحصیلات خود میباشند بدانند که از هر حیث در دار الفنون امریکائی بیروت وسایل راحتی و تحصیل برای آنها فراهم است و با یك مخارجاتی که بالنسبه باروپا خیلی کمتر میباشد میتوانند دارای تحصیلات را بطور خوبی تکمیل کنند تقریباً مخارج یك نفر محصل در نه ماهی که در دار الفنون است بطور متوسط سیصد تومان میباشد و در تابستان ممکن است بایران مراجعت کرده یا در کوه لبنان که یکی از بهترین نقاط ییلاقی عالم است به تحصیل و مطالعه مشغول شوند مخارجات تابستان در کوه لبنان برای یك نفر محصل زیادتر از صد تومان نخواهد بود برای محصلینیکه مایل باشند هفته چند ساعت کار بکنند که جزئی به مخارجشان کمك شود دار الفنون یك اداره مخصوص برای این کار تهیه نموده است ودر صورتیکه قبلاً درخواست چنین کاری شود در صورت مناسبت بار داده خواهد شد

نکته دیگری که لازم است متذکر شویم اینست که این دار الفنون صاحب یك کتابخانه ایست که در حدود سی هزار جلد کتاب دران موجود است و ملل مختلفه که در اینجا هستند هر یك در کتابخانه مقداری از کتابهای ادبی و اجتماعی خود دارند از این جهة ما محصلین ایرانی نیز باین فکر بر خوردیم که آنچه محصلین ایرانی که باین دار الفنون می آیند تامین نموده یك مقداری کتابهای فارسی برای این کتابخانه تهیه کنیم تا شاگردان ایرانی از روحیات و ادبیات زبان مادری خود محروم نمانند ولی این اقدام مهم بدون همت علاقه مندان به معارف و دوستداران علم و ادبیات انجام نکرد لذا ما هیئت محصلین از عموم معارف پروران و صاحبان همت تقاضا می کنیم که به ما کمك کرده کتابهای فارسی از هر قسم باشد برای ما ارسال دارند در اینصورت نه فقط ما را قرین لطف و محبت خود کرده اند بلکه بهترین خزانه برای تحصیل سرمایه ادبیات شاگردان ایرانی که من بعد باین دار الفنون می ایند تهیه نموده اند

در این موقع بی مناسبت نیست که مختصر راپورتی از اقدامات ساله گذشته این انجمن برای اطلاعات خوانندگان محترم عرض کنیم

۱ — این انجمن در هفته یکمرتبه در یکی از بهترین عمارات دار الفنون که مخصوص اجتماعات ساخته شده است منعقد میگردد

۲ – قبلاً بواسطه کمیته که در اول سال انتخاب میشود پرگرام انجمن کتباً اعلام میشود که اعضاء از جریانات انجمن هفته بعد مسبوق شوند

۳ – در هر سالی دو جلسه برای انتخاب هیئت رئیسه و دو جلسه برای انجام کارهای داخلی انجمن منعقد میگردد . بقیه جلسات تماماً ادبی میباشد

٤ – جلسات ادبی ما مطابق یکی از سه طریق ذیل تا بحال اداره شده است

ا – یك یا چند نفر ممکن است قبلاً موضوعی انتخاب نموده درخصوص ان نطق کنند

ب – یك نفر مناظر از طرف کمیته معین میشود که در یك موضوعی بطور پیشنهاد صحبت کند سایر اعضاء نیز بنوبت عقاید خودرا برله یا بر علیه او اظهار میدارند و در آخر جلسه رای گرفته میشود که ایا شخص مناظر موضوع خودرا ثابت کرد یا خیر

ت – قبلاً موضوعی از طرف کمیته انتخاب شده اعلان میشود که هرکس اسم خودرا قبل از انعقاد انجمن به منشی یا رئیس بدهد در آن موضوع میتواند بنوبت صحبت کند در آخر جلسه قضاتی که معین شده قضاوت خودرا درباره ناطقین اظهار میدارند و به شخص اول از طرف انجمن یك جایزه داده میشود

٥ – درسال گذشته ۱۹ جلسه انجمن دانشکده منعقد شده که پرگرام انها مختصراً نوشته میشود

جلسه اول – انتخاب هیئت رئیسه و اعضاء کمیته به عمل آمد . آقایان ذیل برای هیئت رئیسه انتخاب شدند – رئیس – آقای ذبیح الله خان قربان . منشی – آقای دانش ابوری . تحویلدار – آقای غلامحسین خان نراقی فرخ زاد

جلسه دوم – مناظر – آقای میرزا عباسخان اقبالی . موضوع – "ایران کنونی به دکتر بیشتر از مهندسی احتیاج دارد" عده مخالف وعده موافق صحبت کردند . پس از رای گرفتن طرفداران لزوم مهندسی بیش بردند

جلسه سوم – مناظر – آقای سلیمانخان لوی . موضوع – تربیت زنها در ایران لازم تراز مردهاست" چند نفر در موضوع فرق قسمت گرفتند وعده موافقین زیادتر از مخالفین بودند

جلسه چهارم – مناظر آقای محمد خان زنگنه . موضوع – "صنعت را باید در ایران کنونی زیادتر از فلاحت اهمیت داد". عده موافق وعده مخالف صحبت کردند . ولی اکثریت طرفدار اقای مناظر بودند

جلسه پنجم – ناطق – آقای مصطفی قلی خان جلایر . موضوع – "باید به ترقیات معارف بیشتر از صنعت در ایران اهمیت بدهیم". اکثریت موافق بودند

جلسه ششم – مناظر – آقای مؤدب زاده و آقای جعفرخان طرف مثبت . آقای مسیح الله خان اکاه و آقای امامادی طرف منفی . موضوع مناظره – "بهتر است محصلین ایرانی پس از تکمیل

سه ساله متوسطه در ایران باین دار الفنون بماند یا قبل از آن"؟

جلسه هفتم — مناظر – آقای روح الله خان روحی . موضوع – "ایران کنونی راه آهن لازم ندارد".
عده در مناظره فوق قسمت گرفتند ولی اکثریت مخالف آقای مناظر بودند

جلسه هشتم — ناطق – آقای محمود خان حافظی . موضوع – "چرا اروپائیان اشعار خیام را دوست دارند"؟
مناظر – آقای احمد خان زنگنه . موضوع – "معارف اجباری در ایران لازم تر از نظام اجباری است". عده موافقین با موضوع فوق زیادتر از مخالفین بود

جلسه نهم — ناطق – آقای حسن خان بالبوزی . موضوع – "شرح حال عارف"
مناظر – آقای خلیل خان حافظی . موضوع – "ضررهای مدارس خارجی در ایران زیادتر از فوائد انها است". طرفداران با مناظر زیادتر از مخالفین او بودند

جلسه دهم — جلسه رسمی برای انجام امورات داخلی انجمن تاسیس گردید

جلسه یازدهم — انتخابات هیئت رئیسه تجدید شد – رئیس و منشی سابق دو مرتبه انتخـــاب شدند ولی تحویلدار آقای محسن خان لك انتخاب شدند

جلسه دوازدهم — مسابقه ادبی "بزرگترین پادشاه ایران از ابتدای سلسله هخا منشی تا بحال کی بوده"
عده در مسابقه فوق قسمت گرفتند ولی بتصدیق قضات آقای مصطفی خان جلایر که راجع به شاپور صحبت کردند اول شدند – و از طرف انجمن یك کتاب یکی بود و یکی نبود بایشان جائزه داده شد

جلسه سیزدهم — ناطق – آقای حسن خان بالبوزی . موضوع – "شرح حال پرفسور براون خاور شناس بزرگ"

جلسه چهاردهم — مسابقه ادبی "بزرگترین چکامه سرای ایران کیست"
آقای احمد خان زنگنه که فردوسی را بزرگترین شاعر ایرانی میدانستند به تصدیق قضات اول شده از طرف انجمن سه شماره مجله رستاخیز بایشان جائزه داده شد

جلسه پانزدهم — مسابقه ادبی – "بزرگترین مرد تاریخی ایران پس از سلسله افشار کیست"
اقای حسین خان لك که راجع به شیخ محمد خیابانی صحبت کردند اول شده سه شماره مجله ایرانشهر و رستاخیز از طرف انجمن بایشان داده شد

جلسه شانزدهم — مسابقه ادبی "ایران کنونی به چه رشته از علوم بیشتر احتیاج دارد"
اقای غلامحسین خان تراقی فرخ زاد کـــه احتیاج ایران را به معلم خوب ثابت کردند اول شده یك دسته از کارهای ایران باستان بایشان جایزه داده شد

جلسه هفدهم — مسابقه ادبی – "نوشتجات کدام یك از نویسندگان بزرگ در روحیات شما بیشتر اثر کرده

که میخواهید افکار او را سرمشق خود قرار دهید»

آقای روح‌الله خان روحی که از اثرات کتاب تفوّق انگلوساکسون در خود صحبت کردند به تصدیق قضات اول شده یك کتاب چهار مقاله عروضی که آقای سهیل افنان به مسابقه گذاشته بودند بایشان داده شد

جلسه هیجدهم – مسابقه ادبی – «کدام یك از بازیها را بهتر دوست دارید و علت میل خودرا بآن ثابت کنید»

آقای حسین خان ثابت که علت تمایل خودرا به فوت بال دریائی بهتر از سایرین ثابت کردند از طرف انجمن یك کتاب شرح حال ابن یمین بایشان داده شد

جلسه نوزدهم – آخرین جلسه انجمن – راپورت کارهای سالیانه و مذاکرات داخلی

در روز عید نوروز نیز هیئت محصلین ایرانی برای گردش در یك قسمتی از کوه های لبنان رفته مراسم عید را بعمل آوردند

در روز یکشنبه ۲۵ آوریل که اولین روز شروع خوشبختی ایران وجشن تاجگذاری اعلیحضرت پهلوی بود محصلین برای تبریك جمعاً به منزل قونسول ایران رفته در این جشن با شکوه قسمت گرفتند

برای آخرین دفعه مسابقه کتبی قرار داده که موضوعش عبارتست «با وفائی یکنفر دهقان و بیوفائی یکنفر شهری» آقای سهیل افنان یك کتاب گنج شایگان به بهترین نویسنده این حکایت خواهند داد عده از محصلین در این مسابقه شرکت گرفته وامیدواریم. پس از اتمام موفق بجواب بعض از آنها بشویم و یقین داریم که در آتیه نزدیکی بخدمات بزرگتری فائز خواهیم شد

در خاتمه از مدیران محترم جرائد و مجلات درخواست میکنیم که به ما بهترین کمك عملی را کرده مجلات وجرائد خودرا برای انجمن ادبی ما بفرستند تا از جریانات مملکتی خود با خبر بوده از رشته ادبیات وافکار مملکت خویش دور نمانیم چنانکه حضرت آقای کاظم زاده مجله محترم ایرانشهر را برای ما میفرستند وما از مراحم ایشان بی نهایت متشکر و ممنونیم امیدواریم که سایر ادبا و مدیران جرائد و مجلات نیز به حضرت ایشان تأسی فرموده افکار یك عده جوانانیکه برای خدمت آتیه به وطن خود کاری کنند از تراوشات ادبی و اجتماعی انتشارات خود باز وقلوبشان را مسرور و دلگرم سازند

از طرف انجمن دانشکده محصلین ایرانی بیروت

منشی   رئیس